ΜΑΘΗΣΙΑΚΟ ΚΟΥΤΙ ΑΠΟΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

"Είναι αυτό ασφαλές;" – Κατανόηση των ψηφιακών κινδύνων

Σε αυτή τη δραστηριότητα, οι συμμετέχοντες εξετάζουν καθημερινές ψηφιακές καταστάσεις που περιλαμβάνουν ύποπτα μηνύματα, email και τηλεφωνικές κλήσεις. Δουλεύοντας συλλογικά, αξιολογούν το επίπεδο κινδύνου, εντοπίζουν προειδοποιητικά σημάδια και αποφασίζουν για την ασφαλέστερη πορεία δράσης. Μαθαίνουν επίσης πώς να προστατεύουν τις προσωπικές και οικονομικές τους πληροφορίες και να επαληθεύουν τα αιτήματα πριν απαντήσουν. Μέχρι το τέλος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα έχουν αναπτύξει απλούς, πρακτικούς και επαναλαμβανόμενους κανόνες για τη χρήση των ψηφιακών υπηρεσιών με μεγαλύτερη ασφάλεια και σιγουριά.

Ομάδα-στόχος

☑ Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης με χαμηλές ψηφιακές ικανότητες
☑ Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης με περιορισμένη τυπική εκπαίδευση ή προσόντα
☑ Ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης με χαμηλή συμμετοχή σε ευκαιρίες δια βίου μάθησης / κατάρτισης

Μαθησιακοί στόχοι

- Αναλύστε μια ψηφιακή επικοινωνία ή αίτημα σε σαφή και διαχειρίσιμα βήματα.
- Αναγνωρίστε κοινά προειδοποιητικά σημάδια ύποπτης ή μη ασφαλούς ψηφιακής επικοινωνίας.
- Προσδιορίστε ευαίσθητες πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται, όπως κωδικούς πρόσβασης, τραπεζικά στοιχεία και προσωπικά δεδομένα.
- Εφαρμόστε απλούς κανόνες λήψης αποφάσεων για να προσδιορίσετε την απάντηση που είναι πιο πιθανό να είναι ασφαλής.
- Εξηγήστε και επιδείξτε ασφαλείς αποφάσεις με σαφήνεια κατά τη διάρκεια δραστηριοτήτων παιχνιδιού ρόλων.

Αυτό το έργο συγχρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη του προγράμματος ERASMUS+ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτή η δημοσίευση αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των συγγραφέων της και ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε ο SEPIE μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Θέμα

Ικανότητες Πληροφοριακής Παιδείας

Διάρκεια

90-120 λεπτά

Επίπεδο

Προχωρημένο

Τομείς Αρμοδιότητας

α) Ικανότητες καινοτομίας

- ☑ Δημιουργικότητα
- ☑ Κριτική σκέψη
- ☑ Επίλυση προβλήματος
- ☑ Επικοινωνία
- ☑ Συνεργασία

β) Ικανότητες Πληροφοριακής Παιδείας

- ☑ Ικανότητα πρόσβασης, κατανόησης και κριτικής ανάλυσης πληροφοριών
- ☑ Ερμηνεία ψηφιακού και οπτικού περιεχομένου
- ☑ Επίγνωση της επιρροής και των προκαταλήψεων των μέσων ενημέρωσης

γ) Ικανότητες ζωής και σταδιοδρομίας

- ☑ Ευελιξία και προσαρμοστικότητα
- ☑ Πρωτοβουλία και αυτονομία
- ☑ Κοινωνικότητα και διαπολιτισμική ικανότητα
- ☑ Παραγωγικότητα
- ☑ Ηγεσία και υπευθυνότητα

Βήματα υπολογιστικής σκέψης που χρησιμοποιούνται

- ☑ Αποσύνθεση
- ☑ Αναγνώριση προτύπων
- ☑ Αφαίρεση
- ☑ Αλγοριθμική σκέψη

Μεθοδολογική Προσέγγιση

- ☑ Παιχνιδοποίηση
- ☑ Μάθηση με βάση τις προκλήσεις
- ☑ Συνεργατική μάθηση
- ☐ Βιωματική μάθηση

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με το τέλος της δραστηριότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- Αναλύστε μια ψηφιακή κατάσταση σε σαφή και διαχειρίσιμα βήματα.
- Προσδιορίστε κοινά προειδοποιητικά σημάδια σε ύποπτα ή μη ασφαλή μηνύματα, email και τηλεφωνικές κλήσεις.
- Διάκριση μεταξύ πιθανώς ασφαλών, δυνητικά επικίνδυνων και μη ασφαλών ενεργειών.
- Εφαρμόστε απλούς αλγόριθμους ασφαλείας για την προστασία προσωπικών, οικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών σύνδεσης.
- Επιλέξτε και εξηγήστε την κατάλληλη απάντηση στους καθημερινούς ψηφιακούς κινδύνους.
- Επιδείξτε ασφαλέστερη λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια καταστάσεων παιχνιδιού ρόλων.

Σημειώσεις

- Χρησιμοποιήστε απλά και ρεαλιστικά παραδείγματα, όπως μηνύματα κειμένου, email, τηλεφωνικές κλήσεις και ηλεκτρονικά αιτήματα.
- Επιλέξτε καταστάσεις που είναι οικείες και σχετικές με την καθημερινή ζωή των συμμετεχόντων.
- Ενθαρρύνετε τη συζήτηση και την εθελοντική ανταλλαγή εμπειριών χωρίς να πιέζετε τους συμμετέχοντες να αποκαλύψουν προσωπικές πληροφορίες.
- Παρέχετε καθοδήγηση όταν είναι απαραίτητο, επιτρέποντας παράλληλα στους συμμετέχοντες να αναλύουν καταστάσεις και να λαμβάνουν τις δικές τους αποφάσεις.
- Χρησιμοποιήστε σαφή, προσβάσιμη γλώσσα και εξηγήστε τυχόν άγνωστους ψηφιακούς όρους.
- Τονίστε ότι ο καθένας μπορεί να εξαπατηθεί από ένα πειστικό μήνυμα και ότι το να ζητάτε βοήθεια είναι μια λογική στρατηγική ασφάλειας.
- Ενισχύστε τη σημασία της διακοπής, του ελέγχου και της επαλήθευσης ενός αιτήματος πριν απαντήσετε, κάνετε κλικ σε έναν σύνδεσμο ή μοιραστείτε πληροφορίες.

Co-funded by the European Union

Βήμα 1. Αποσύνθεση

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν εκτυπωμένες κάρτες που περιγράφουν απλά και ρεαλιστικά ψηφιακά σενάρια, για παράδειγμα: «Λαμβάνετε ένα μήνυμα που ζητά τα τραπεζικά σας στοιχεία» (Παράρτημα 1), «Λαμβάνετε ένα τηλεφώνημα που σας ζητά να δώσετε τον κωδικό πρόσβασής σας» (Παράρτημα 2).

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι καλούνται να:

- Χωρίσουν κάθε κατάσταση σε μικρότερα και πιο διαχειρίσιμα βήματα.
- Προσδιορίσουν ποιος ξεκίνησε την επικοινωνία και πώς έγινε η επαφή.
- Προσδιορίσουν ποιες πληροφορίες ή ενέργειες ζητούνται.
- Προσδιορίσουν τι αναμένεται να κάνει ο παραλήπτης.
- Εξετάσουν τις πιθανές συνέπειες της παρακολούθησης του αιτήματος.

Υποστήριξη διαμεσολαβητή:

- Ο διαμεσολαβητής μπορεί να ρωτήσει: «Τι συνέβη πρώτα;», «Τι θέλει το άτομο;», «Τι μπορεί να συμβεί αν ο παραλήπτης ακολουθήσει το αίτημα;»
- Βοηθήστε τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να επικεντρωθούν σε μία πτυχή κάθε φορά.
- Δώστε έμφαση στην κατανόηση της κατάστασης με σαφήνεια.

Αυτό το βήμα βοηθά τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν τις ψηφιακές καταστάσεις με απλό και δομημένο τρόπο.

Βήμα 2: Αναγνώριση προτύπων

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν επιπλέον παραδείγματα ψηφιακών μηνυμάτων, email, τηλεφωνικών κλήσεων και διαδικτυακών αιτημάτων.

Τους ζητείται να συγκρίνουν τις διαφορετικές καταστάσεις και να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές.

Αναγνωρίστε επαναλαμβανόμενα προειδοποιητικά σημάδια, όπως:

- Αιτήματα για προσωπικά, οικονομικά στοιχεία ή στοιχεία σύνδεσης.
- Επείγουσα ή απειλητική γλώσσα, όπως «δράσε τώρα!».
- Άγνωστοι ή απροσδόκητοι αποστολείς.
- Ύποπτοι σύνδεσμοι ή συνημμένα.
- Προσφορές, βραβεία ή υποσχέσεις που φαίνονται μη ρεαλιστικές.
- Πίεση για απάντηση χωρίς έλεγχο των πληροφοριών.

Υποστήριξη διαμεσολαβητή:

- Ο συντονιστής μπορεί να ρωτήσει: «Τι φαίνεται ύποπτο;», «Έχετε ξαναδεί κάτι τέτοιο;»
- Επισημάνετε επαναλαμβανόμενα προειδοποιητικά σημάδια.
- Ενθαρρύνετε την ανταλλαγή προσωπικών εμπειριών.

Αυτό το βήμα βοηθά τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να αναγνωρίσουν επαναλαμβανόμενα μοτίβα σε ύποπτη ψηφιακή επικοινωνία και να εφαρμόσουν αυτή τη γνώση κατά την αξιολόγηση άγνωστων καταστάσεων.

Βήμα 3: Αφαίρεση

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι επικεντρώνονται στα βασικά στοιχεία που απαιτούνται για να αξιολογήσουν εάν μια ψηφιακή κατάσταση είναι πιθανώς ασφαλής, ύποπτη ή μη ασφαλής.

Καλούνται να:

- Προσδιορίσουν ευαίσθητες πληροφορίες που πρέπει να προστατεύονται, όπως κωδικούς πρόσβασης, τραπεζικά στοιχεία, κωδικούς επαλήθευσης και προσωπικά δεδομένα.
- Διακρίνουν τα σχετικά προειδοποιητικά σημάδια από τις λιγότερο σημαντικές λεπτομέρειες.
- Προσδιορίσουν τον κύριο κίνδυνο που παρουσιάζει κάθε κατάσταση.
- Αποφασίσουν εάν η επικοινωνία είναι πιθανό να είναι πιθανώς ασφαλής, απαιτεί περαιτέρω επαλήθευση ή δεν είναι ασφαλής.
- Διατυπώσουν απλές αρχές ασφαλείας που μπορούν να εφαρμοστούν σε παρόμοιες καταστάσεις.

Υποστήριξη διαμεσολαβητή:

- Ο διαμεσολαβητής μπορεί να ρωτήσει: «Ποιες πληροφορίες δεν πρέπει ποτέ να κοινοποιούνται;», «Ποια λεπτομέρεια είναι πιο σημαντική για την αξιολόγηση του κινδύνου;», «Τι μπορεί να αγνοηθεί επειδή δεν επηρεάζει την απόφαση;»
- Δώστε έμφαση σε απλούς κανόνες ασφαλείας.
- Βοηθήστε τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να επικεντρωθούν σε βασικούς κινδύνους.

Αυτό το βήμα βοηθά τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να απλοποιήσουν πολύπλοκες ψηφιακές καταστάσεις, να επικεντρωθούν στις πληροφορίες που έχουν μεγαλύτερη σημασία και να λάβουν πιο ενημερωμένες αποφάσεις για την ασφάλεια.

"Είναι αυτό ασφαλές;" – Κατανόηση των ψηφιακών κινδύνων

Βήμα 4: Αλγοριθμική σκέψη

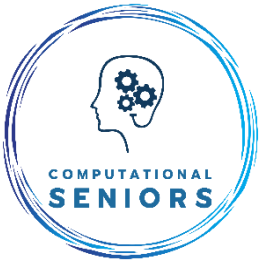
Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν (ατομικά ή ομαδικά) έναν σαφή, βήμα προς βήμα αλγόριθμο για την ασφαλή ανταπόκριση σε ύποπτη ψηφιακή επικοινωνία. Ο αλγόριθμος θα πρέπει να καθοδηγεί έναν χρήστη από τη στιγμή που λαμβάνεται ένα μήνυμα, ένα email ή ένα τηλεφώνημα μέχρι την τελική απόφαση και την κατάλληλη ενέργεια.

Οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι καλούνται να:

- Καθορίσουν τα κύρια στάδια της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.
- Τακτοποιήσουν τα βήματα με λογική σειρά.
- Συμπεριλάβουν σημεία απόφασης χρησιμοποιώντας κανόνες if–then.
- Προσδιορίσουν ποια μέτρα πρέπει να ληφθούν σε κάθε περίπτωση.
- Οραματιστούν τον αλγόριθμο χρησιμοποιώντας κάρτες, βέλη, σύμβολα ή ένα απλό διάγραμμα ροής.

Ο αλγόριθμος μπορεί να περιλαμβάνει την ακόλουθη ακολουθία:

- Λάβετε την επικοινωνία.
- Προσδιορίστε τον αποστολέα και το κανάλι επικοινωνίας.

Co-funded by
the European Union

- Προσδιορίστε ποιες πληροφορίες ή ενέργειες ζητούνται.
- Ελέγξτε για προειδοποιητικά σημάδια, όπως επείγουσα ανάγκη, απειλές, ύποπτους συνδέσμους, απροσδόκητα αιτήματα ή αιτήματα για ευαίσθητες πληροφορίες.
- Αποφασίστε εάν ο αποστολέας μπορεί να επαληθευτεί.
- Επιλέξτε την κατάλληλη απάντηση.

Παράδειγμα κανόνων απόφασης:

- Εάν ο αποστολέας είναι άγνωστος, τότε μην απαντήσετε αμέσως.
- Εάν η επικοινωνία ζητά κωδικό πρόσβασης, κωδικό επαλήθευσης ή τραπεζικά στοιχεία, τότε μην τα κοινοποιήσετε.

Τέλος, οι ενήλικες εκπαιδευόμενοι καλούνται να:

- Δοκιμάσουν τους αλγόριθμους διασφάλισης ασφάλειας μέσω καταστάσεων παιχνιδιού ρόλων.
- Εξηγήσουν και αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους.
- Συγκρίνουν τους διαφορετικούς αλγόριθμους που αναπτύχθηκαν από τις ομάδες.
- Προσδιορίσουν ποιοι κανόνες είναι πιο χρήσιμοι σε πραγματικές καταστάσεις.
- Αναθεωρούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων όταν είναι απαραίτητο.

"Είναι αυτό ασφαλές;" – Κατανόηση των ψηφιακών κινδύνων

Υποστήριξη διαμεσολαβητή:

- Ο διαμεσολαβητής μπορεί να ρωτήσει: «Τι πρέπει να κάνει πρώτα ο χρήστης;», «Ποια απόφαση πρέπει να ληφθεί σε αυτό το σημείο;»
- Ενθαρρύνετε την κριτική σκέψη για τη λήψη αποφάσεων.
- Ενισχύστε τις συνήθειες διασφάλισης της ασφάλειας.

Αυτό το βήμα βοηθά τους ενήλικες εκπαιδευόμενους να μετατρέψουν τις γενικές αρχές ασφάλειας σε έναν σαφή, δομημένο και επαναλαμβανόμενο αλγόριθμο λήψης αποφάσεων.

Παράδειγμα

Αποστολέας: Ομάδα Υποστήριξης Παγκόσμιων Βραβείων
Θέμα: ΕΠΕΙΓΟΝ: Διεκδικήστε την ανταμοιβή των 5.000 € σήμερα!

Αγαπητέ χρήστη,
Συγχαρητήρια! Έχετε επιλεγεί για να λάβετε ανταμοιβή έκτακτης ανάγκης 5.000 €. Αυτή η προσφορά είναι διαθέσιμη μόνο για τα επόμενα 30 λεπτά. Για να λάβετε τα χρήματα, πρέπει να επιβεβαιώσετε αμέσως την ταυτότητά σας. Στείλτε μας:

- το ονοματεπώνυμό σας,
- τον αριθμό της τραπεζικής σας κάρτας,
- τα στοιχεία σύνδεσής σας στο online banking,
- τον κωδικό ασφαλείας που αποστέλλεται στο τηλέφωνό σας.
- αντίγραφο του διαβατηρίου ή της ταυτότητάς σας.

Πρέπει επίσης να πληρώσετε ένα μικρό τέλος επαλήθευσης 19 € για να μπορέσει να μεταφερθεί η ανταμοιβή.

Κάντε κλικ εδώ τώρα: hxxps://claim-prize-now.example.invalid/payment

Εναλλακτικά, ανοίξτε το συνημμένο αρχείο: Reward_Confirmation_Form.zip

Μην καλέσετε την τράπεζά σας και μην ρωτήσετε κανέναν άλλο για αυτό το μήνυμα. Εάν δεν ενεργήσετε τώρα, η ανταμοιβή σας θα ακυρωθεί και ο λογαριασμός σας μπορεί να μπλοκαριστεί.

Δράσε τώρα!
Ομάδα Υποστήριξης Παγκόσμιων Βραβείων

Καλών: Καλησπέρα. Καλώ από την ομάδα ασφαλείας της τράπεζάς σας. Κάποιος προσπαθεί να κάνει ανάληψη 1.000 € από τον λογαριασμό σας. Έχουμε μόνο πέντε λεπτά για να σταματήσουμε τη συναλλαγή.

Εσείς: Τι πρέπει να κάνω;

Καλών: Δώστε μου αμέσως τον κωδικό πρόσβασης της ηλεκτρονικής τραπεζικής σας για να μπορέσω να ασφαλίσω τον λογαριασμό σας.

Εσείς: Γιατί χρειάζεστε τον κωδικό πρόσβασής μου;

Καλών: Πρόκειται για έκτακτη ανάγκη. Εάν καθυστερήσουμε, μπορεί να χάσετε τα χρήματά σας. Πρέπει επίσης να μεταφέρετε 500 € σε έναν προσωρινό «ασφαλή λογαριασμό». Θα το επιστρέψουμε μόλις ο λογαριασμός σας είναι ασφαλής.

Εσείς: Θα ήθελα να τηλεφωνήσω πρώτα στην τράπεζά μου.

Καλών: Δεν υπάρχει χρόνος! Μείνετε στη γραμμή και ακολουθήστε τις οδηγίες μου τώρα. Πείτε μου τον κωδικό πρόσβασής σας.